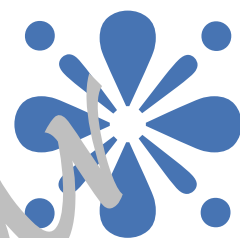

deugd

toewijding

In zijn keten

Dat doet de deugd toewijding

ROEPING

Toewijding is een optimale vorm van aandacht aan iets geven. Het is een houding waaruit blijkt dat je er voor de volle honderd procent voor gaat. Je bent er als het ware voor geroepen. Je toont betrokkenheid, ijver en liefde voor de zaak. Je bent niet alleen gericht op het doel, maar vindt vooral de weg ernaartoe van groot belang. Je hebt de volle aandacht en concentratie voor de activiteit. Wanneer je je ergens toe geroepen voelt, wil je er als vanzelf alles voor geven.

Je kunt je ook toewijden aan een medemens. Toewijding is dan de bereidheid om je volledig in te zetten voor een vriendschap of voor iemand die je hoogacht.

TUSSEN ACHELOOSHEID EN FIXATIE

Wie de deugd van de toewijding beheerst, houdt het juiste midden te houden tussen twee extremen. Aan de ene kant staat acheloosheid. Je bent niet betrokken bij een persoon of zaak en hebt een houding

van onverschilligheid. Je doet je werk zonder inspiratie of onderhoudt contacten zonder passie. Aan de andere kant staat fixatie. Je bent in blinde ambitie bezig met je werk, zodat je geen oog meer hebt voor iets anders. Of je gaat voor die ene vriend of liefde door het vuur en vergeet dat er ook nog andere mensen zijn die aandacht en zorg nodig hebben.

Wie ergens aan toegewijd is weet dus het juiste midden te houden tussen acheloosheid en verbeten fixatie: hij heeft de volle aandacht voor een persoon of zaak, maar verliest daarbij niet al het andere om zich heen uit het oog.

TOEWIJDING IN HET BEROEP

Zeker in een wereld met veel mogelijkheden is toewijding makkelijker gezegd dan gedaan. Voor iemand die een baan heeft, daarnaast een studie doet, een gezin heeft en zich inzet voor de samenleving, zal dit midden anders uitvallen dan voor

iemand die zijn gehele leven aan één zaak wijdt, zoals een monnik in het klooster. Dat betekent niet dat het helemaal niet meer uitmaakt wat we doen. We kunnen ernaar streven om het optimum zo dicht mogelijk te bereiken door te kijken naar iemand die de deugd van de toewijding voorbeeldig beheerst. Toewijding vinden we bijvoorbeeld in de beroepsuitoefening van vakmensen. Een goede timmerman is een toegewijd vakman die zijn vak tot in de puntjes beheerst.

toewijding

Interview met Gert Jan Schuurman, leraar bouwkunde

Toewijding is liefde voor het vak

‘De deugd toewijding is mooi praktisch in te vullen en past ook bij de leerlingen met wie ik werk: leerlingen bouwkunde. Want je ziet ze vaak met een goede inzet een werkstuk maken. Het werk komt dan als het ware van binnenuit, het past bij de leerling. Dat is wat ik wil stimuleren.’ In zijn bouwkunde-leslokaal, waar de gevel van hout het vertelt, zijn we met Gert Jan Schuurman van het Gomarus College in Groningen in gesprek over de deugd toewijding.

Tijdens een gesprek in de klas kwamen naar voren dat je toewijding kunt zien als liefde voor een

vak. Leerlingen hebben voor dat ze hier komen al een keuze moeten maken die goed bij hen past. In dat keuzeproces wordt ook duidelijk dat het bij hen om meer gaat dan alleen maar geld verdienen. Bovendien heeft elk vak aspecten die niet leuk zijn, maar die je met meer plezier doet als je toewijding hebt. Als je het vak doet met een goede instelling zul je er altijd meer plezier aan beleven.’

*Als je het vak
doet met een goede*

*instelling zul je
er altijd meer plezier
aan beleven*

Gert Jan geniet als leerlingen met toewijding werken en volgens hem is dat voor de hele omgeving prettig. Maar hij ziet ook onder ogen dat leerlingen soms niet met toewijding werken en er sprake kan zijn van een ‘zesjescultuur’. ‘Dan heb ik daar twee gevoelens bij. Aan de ene kant denk ik: Wat ben je een slimme leerling; je doet precies wat moet en je redt het ook nog, maar

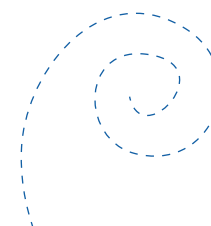
aan de andere kant denk ik: Maar jij kunt er veel meer. Je moet dan een soort cultuuromslag krijgen, in die zin dat het niet raar is wanneer je met toewijding je best doet. In sommige klassen is er een goede sfeer waarin leerlingen zitten die graag willen. Maar ik heb ook wel

eens een klas waarbij leerlingen alles wat je vraagt teveel vinden en dan is het als eenling in de klas lastig om met toewijding je werk te doen, dan is de groepsdruk groot.'

De ervaren docent probeert de toewijding van leerlingen te stimu-

leren. 'Mijn lessen zijn individueel georganiseerd en daarom wil ik altijd van elke leerling horen wat hij die dag gaat doen. Daarmee maak ik ze verantwoordelijk voor hun eigen taak, een bewustwording die noodzakelijk is omdat het bij veel leerlingen nog aan verantwoordelijkheidsbesef ontbreekt. Ik zeg bijvoorbeeld tegen een leerling die een bepaalde vraag stelt wel eens: "Je vraagstelling bewijst dat jij je helemaal niet verdiept hebt in deze opdracht." Dan staat alles al beschreven en stelt de leerling zijn vraag uit gemakzucht.'

Op de vraag wat zijn eigen 'drive' voor zijn werk is, antwoordt hij: 'Dat heeft zich ontwikkeld. Eerst sprak vooral het vak bouwkunde me aan. Maar later meer het idee dat ik iets kan betekenen voor de leerlingen, ze kan helpen een goede houding te ontwikkelen. Niet alleen in het vak, maar ook hoe ze in het leven staan.'

toewijding

Toewijding in het bouwlokaal

Les 1

De ark van Noach

Klassikaal wordt het verhaal gelezen over de ark van Noach (Genesis 6:9-22). Ook kan het verhaal verteld worden.

Bespreek daarbij de volgende vragen:

- Stel je voor dat je zelf zo'n ark zou bouwen. Wat zal ervoor nodig zijn om zo'n groot schip te bouwen? (500 bomen van 30 cm dik, alleen al voor de romp...)
- Welke problemen zou je bij het bouwen van een ark zoal tegenkomen?
- Het verhaal vertelt dat de bouw van de ark meer dan 100 jaar duurde. Wat zegt dat over de houding van de bouwster?

In deze tijd heeft niemand de ark van Noach nagebouwd. De bouwster is daarvoor geïnterviewd en op YouTube staat een filmpje van het interview. Gebruik de zoekwoorden 'Ark van Noach Schagen'.

Na het kijken van het filmpje worden de volgende vragen besproken:

- Waarom bouwt deze man de ark van Noach?
- Welke indruk heb je van deze man? Vanuit welke houding doet hij zijn werk?

- Waarom zal deze man wel of niet tevreden zijn met zijn leven en zijn resultaat?

Introduceer nu de deugd toewijding. Dit kan door erover te vertellen of door in een onderwijsleergesprek te vragen naar de betekenis van het woord toewijding.

Om de deugd toe te lichten kun je het volgende voorbeeld gebruiken.

Het is 's avonds, een uur of zes. Je hebt zin in eten. Gelukkig roept je moeder iedereen in huis aan tafel omdat het klaar is. Terwijl je de trap af loopt denk je: Wat zullen we vanavond eten? Hongerig zoek je je plek aan tafel en pak je je mes en vork om aan te vallen. Op dat moment komt je moeder met de pan uit de keuken, licht de deksel van de pan en smijt het eten op je bord. Ze zegt: 'Zo, hier heb je het eten en een beetje snel opeten, want we hebben nog meer te doen.'

Deze manier wordt niet als prettig ervaren en daarom krijgen de leerlingen in tweetallen de opdracht om dit verhaal te herschrijven op een manier die wel prettig is. Een aantal herschreven verhalen worden voorgelezen en dan vraag je naar het wezenlijke verschil tussen het eerste en het tweede verhaal. De leerlingen voelen wel aan wat er ontbreekt. Het woord liefde zal worden ingebracht. Daar kun je op voortbouwen in de zin dat iemand liefde heeft voor een vak of een opdracht. Je kunt iets op verschillende manieren maken, maar wanneer je liefde voor het vak ontstaat, dan heb je ook plezier in het werk. Dat heeft ook effect op het product dat gemaakt wordt én op de medewerkers die in de omgeving zijn. Dit is een praktische toepassing van het woord toewijding.

Huiswerkopdracht voor de volgende les: zoek een bekende Nederlander of iemand in je eigen omgeving die volgens jou zijn/haar werk met echte toewijding

toewijdding

doet. Beantwoord de volgende vragen:

- Wat doet deze persoon?
- Waarom heb je deze persoon gekozen?
- Waarin kan deze persoon een voorbeeld zijn?

Les 2

Toewijdding herkennen

De resultaten van de huiswerkopdracht kunnen klassikaal of eerst in groepjes worden besproken. De groepjes kunnen ten slotte met het beste voorbeeld komen en dat klassikaal presenteren.

Tijdens het tweede deel van de les wordt geluisterd naar een lied van Earth, Wind & Fire, getiteld 'Devotion'. Je kunt de songtekst laten lezen, maar ook op YouTube is met deze zoekwoorden een filmpje te vinden.

Earth, Wind & Fire - Devotion

Thru devotion, blessed are the children
Praise the teacher, that bring trust to many
Your devotion, opens all life's treasures
And deliverance, from the fruits of evil
So our mission, to bring a handy
Ringin' voices in a sweet harmony

For you here is a song, to make your day brighter
One that will last, you long thru troubled days
Giving your heart the light to brighten
All of the dark that falls in your way
You need devotion. bless the children
Deliverance from the fruits of evil

In everyone's life, there's a need to be happy
Let the sun shine, a smile your way
Open your heart, feel a touch of devotion
Maybe this song, will help uplift your day

Make a better way
You need devotion

Bespreek de vraag: wat is de boodschap van dit lied over toewijding ('devotie')?

Wanneer een lied niet aanspreekt kan ook gebruik worden gemaakt van Tracy Chapman's nummer 'Devotion'. Dit nummer is wel wat moeilijker.

In beide gevallen gaat het om het gesprek over toewijding en niet om een exacte verklaring van de songtekst. Bespreek ten slotte de volgende vragen, afhankelijk van de groep kan dit klassikaal of in groepjes.

1. Wat vinden jullie van de volgende stelling? *Als je een beroep of een taak met toewijding uitvoert zul je er meer plezier aan beleven.*
 2. Noem en bespreek een aantal praktijkvoorbeelden van echtheid.
 3. Noem en bespreek een aantal praktijkvoorbeelden van teveel toewijding, van obsessie.
- Wat heb je nu geleerd van deze lessen over toewijding? Wat ga je ermee doen?

EN NU VERDER...

- Breng de deugd regelmatig ter sprake tijdens de praktijklessen, bijvoorbeeld door te vragen of leerlingen hun taak met toewijding willen gaan doen. Vraag naar hun inzet en betrokkenheid. 'Tijdens de praktijklessen heb ik met regelmaat het woord toewijding weer laten vallen en de leerlingen begrijpen dan heel goed wat er wordt bedoeld en ze passen de deugd ook toe. Dit begrip heeft dus een voordurende herhaling nodig. Je leert de leerlingen niet zomaar liefde voor een vak. Het woord "toewijding" is het waard om onder de aandacht gebracht te worden,' aldus Gert Jan Schuurman.
- Bespreek de deugd toewijding tijdens een klassengesprek over een komende stage. Maak de deugd zo concreet mogelijk in relatie tot de taken die leerlingen tijdens de stage kunnen krijgen.
- Laat leerlingen een korte taak uitvoeren en bespreek dan eventuele verschillen in de houding en benoem deze.